

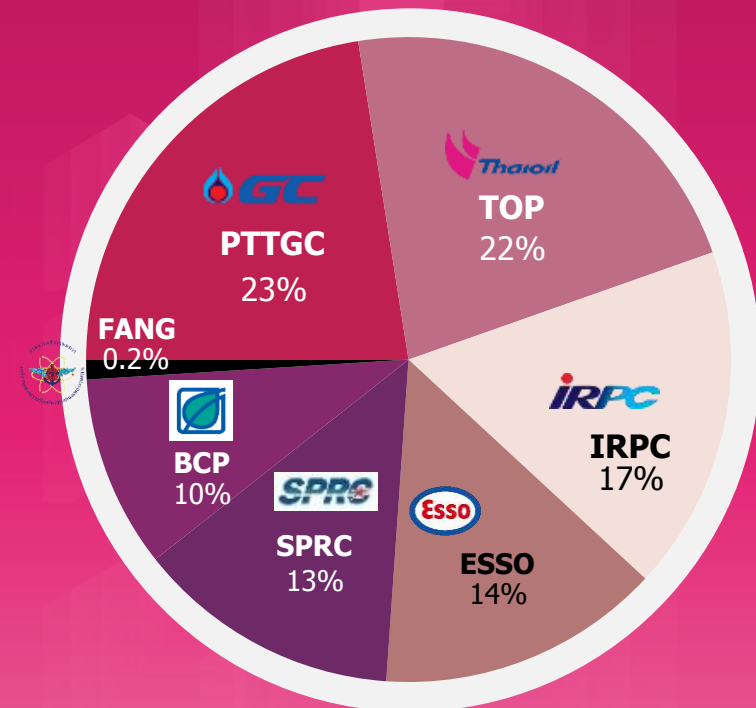
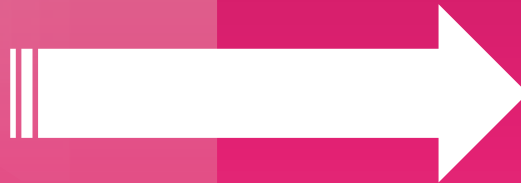
Industry Update

- อุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน
และผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ-

อุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน

ไทยมีกำลังการกลั่นรวมทั้งสิ้น 1.245 ล้านบาร์เรลต่อวัน
จากผู้ประกอบการโรงกลั่นน้ำมันจำนวนทั้งหมด 7 ราย

- 1.พีทีที โกลบอล เคมิคอล (PTTGC)
- 2.ไทยออยล์ (TOP)
- 3.ไออาร์พีซี (IRPC)
- 4.เอสโซ่ (ESSO)
- 5.เอสพีอาร์ซี (SPRC)
- 6.บางจากปิโตรเลียม (BCP)
- และ 7. โรงกลั่นฝาง (FANG)

Source: EPPO, Ministry of Energy, SET, Company Data

สถานการณ์ราคาน้ำมัน

ราคาน้ำมันดิบโลก

US\$/bbl

100

50

0

2016

2017

2018

2019

9M20

..... Dubai

— Brent

— WTI

Source: CEIC, IndexMundi, Bloomberg

ราคาน้ำมันสำเร็จรูปหน้าโรงกลั่นของไทย

THB/litre

40

30

20

10

0

2016

2017

2018

2019

9M20

ULG95

H-Diesel
E20

Source: EPPO

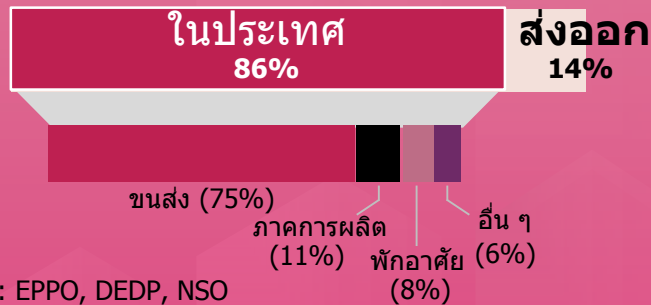

ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวลดลงจากสงครามราคาและการระบาดของไวรัส COVID-19

ผลกระทบจึงต่อเนื่องมาจากการปรับตัวลงของราคาน้ำมันสำเร็จรูปหน้าโรงกลั่นของไทย โดย 9M20 ราคาน้ำมันสำเร็จรูปเฉลี่ยทั้งดีเซล (Diesel), เบนซิน (ULG95) และแก๊สโซฮอล์ E20 อยู่ที่ 20.32, 25.40 และ 16.87 บาทต่อลิตร (THB/litre) ลดลงร้อยละ -17.5, -21.1 และ -25.6 (%YoY) ตามลำดับ

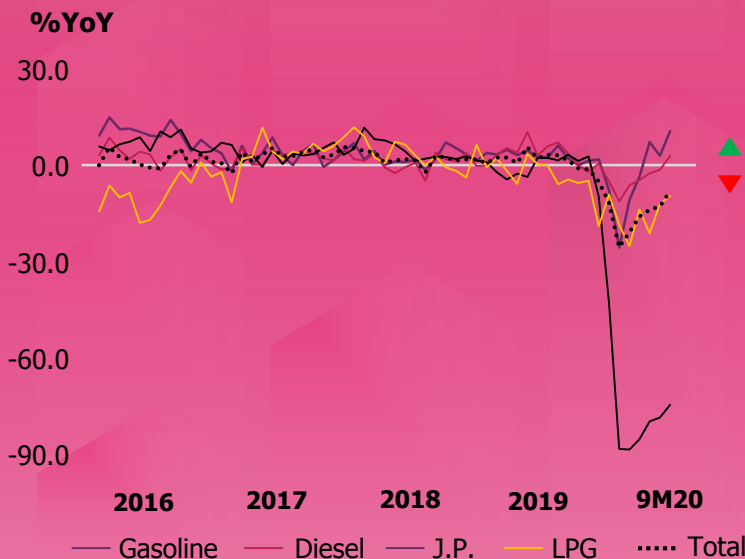
สถานการณ์ความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูป

โครงสร้างอุปสงค์น้ำมันสำเร็จรูปของไทย

Source: EPPO, DEDP, NSO

อัตราการเติบโตของปริมาณการขายน้ำมันสำเร็จรูป

Source: EPPO, DOEB, GSB Research

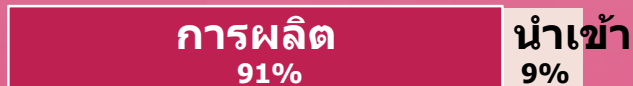
ยอดขายน้ำมันสำเร็จรูป
9 เดือนแรกของปี 2563

“หดตัวลง” -12.4%

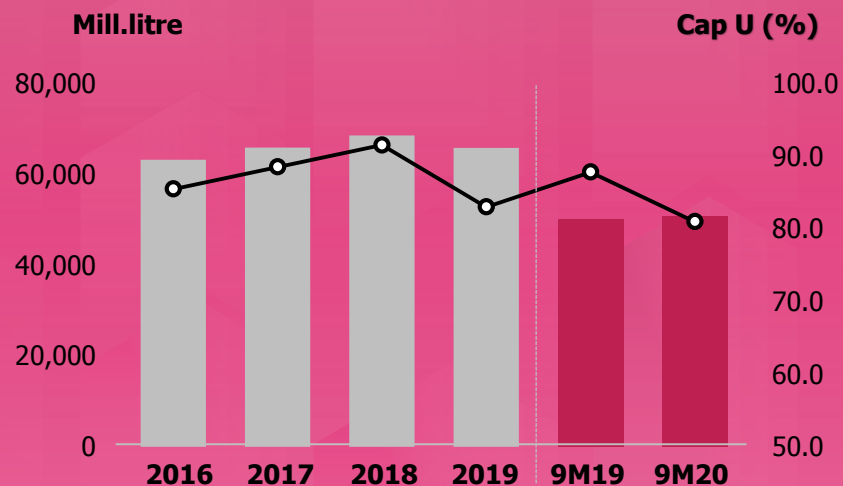
▶ เนื่องจากได้รับผลกระทบโดยตรงจากการระบาดของไวรัส COVID-19, คำสั่งเคอร์ฟิว/มาตรการ Lockdown จากภาครัฐ รวมถึงนโยบาย Work From Home ของหลายบริษัท ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศหยุดชะงัก ประกอบกับประชาชนมีการหลีกเลี่ยงและลดการเดินทางข้ามจังหวัด โดยลดลงรุนแรงที่สุดในช่วงเดือนเม.ย. ถึงร้อยละ -24.7 (%YoY)

สถานการณ์การผลิตน้ำมันสำเร็จรูป

โครงสร้างอุปทานน้ำมันสำเร็จรูปของไทย

การผลิตน้ำมันสำเร็จรูป

Source: EPPO, DEDP, DOEB

ปริมาณการกลั่นน้ำมันสำเร็จรูป
9 เดือนแรกของปี 2563

"ขยายตัว" 1.28%

▶ เนื่องจากการเร่งผลิตน้ำมันดีเซล ขณะที่ผลิตภัณฑ์อื่นยังคงลดลง อย่างไรก็ตามการเพิ่มประสิทธิภาพโรงกลั่นช่วยให้โรงกลั่นมีการใช้น้ำมันดิบเฉลี่ยลดลงได้กว่า 7-8% มาอยู่ที่ 1.0 ล้านบาร์เรลต่อวัน รวมถึงการปิดซ่อมบำรุงโรงกลั่นหน่วยที่ 2 ของ Esso ช่วงเดือน ส.ค. ส่งผลต่ออัตราการใช้กำลังการกลั่น (Capital Utilization Rate) ให้อยู่ที่ 81.0% ลดลงจาก 87.9% ในช่วงเดียวกันของปีก่อน

- ▶ ปัจจุบัน อุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันได้รับแรงกดดันจากปัจจัยลบหลายประการ ทั้งความผันผวนของราคา รวมถึงการหดตัวของอุปสงค์จากการระบาดของไวรัส COVID-19 และความเสี่ยงระบาดครั้งใหม่ที่อาจรุนแรง หากต้อง Lockdown ในหลายพื้นที่ ก็จะกดดันภาพรวมความต้องการใช้น้ำมัน ในปี 2021 ให้ชะลอการฟื้นตัวให้ยาวนานกว่าเดิม
- ▶ ในระยะยาว อุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันอาจกำลังเข้าสู่วัฏจักรธุรกิจ (Business Cycle) ช่วงขาลง รวมถึงจะมีปัจจัยท้าทายเข้ามาต่อเนื่อง โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า (EVs)

การปรับตัวของผู้ประกอบการโรงกลั่นน้ำมัน

- ตัดลดการผลิตน้ำมันเครื่องบินลง (Zero Jet)
- แม้ว่ามีรายได้หลักจากโรงกลั่นน้ำมัน แต่มาร์จิ้นส่วนใหญ่มาจากปิโตรเคมี โดยเฉพาะโอเลฟินส์

- ลดการผลิตน้ำมันเครื่องบินเปลี่ยนไปเพิ่มการผลิตน้ำมันดีเซลแทน
- พยายามรักษาความสามารถในการแข่งขันตลาดส่งออกไปยัง CLMV

- บริหารจัดการสินค้าคงคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เช่น เพิ่มปริมาณน้ำมันดิบคงคลังในช่วงราคาต่ำ
- หาลูกค้าปิโตรเคมีใหม่ ๆ เพิ่มเติม
- พยายามรักษาความสามารถในการแข่งขันตลาดส่งออกไป CLMV

- ปรับแผนการกลั่น
- มีรายได้ชดเชยจากสถานีบริการค้าปลีกน้ำมันที่มีค่าการตลาดเพิ่มขึ้น
- พยายามลดต้นทุน โดยจะเริ่มปรับลดการลงทุนลง

- ลดสัดส่วนผลิตน้ำมันเครื่องบินลงเหลือเพียง 0-2%
- เพิ่มสัดส่วนผลิต Mogas และน้ำมันดีเซลขึ้นเป็น 4-7%

- นโยบาย Zero Jet ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 และเพิ่มการผลิตน้ำมันดีเซลขึ้น
- มีรายได้และกำไรชดเชยจากสถานีบริการค้าปลีกน้ำมัน และกลุ่มโรงไฟฟ้า

ผู้ประกอบการโรงกลั่นน้ำมันรายใหญ่มีทิศทางหดตัว

ปี 2019 โรงกลั่นน้ำมันรายใหญ่ทั้ง 6 รายของไทย กำไรขั้นต้น (Gross profit) ลดลง 70% ขณะที่ 9M20 กำไรขั้นต้นลดลงถึง -164% (ขาดทุน) จากปริมาณการใช้น้ำมันสำเร็จรูปที่หดตัว

Gross Profit
(9M20)

-4,100 ล้านบาท

Gross Profit Margins
(9M20)

-2.7%

โดยได้รับแรงกดดันจาก

Covid-19

1) สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 และการ Lockdown ที่ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัวลง ส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปลดลง

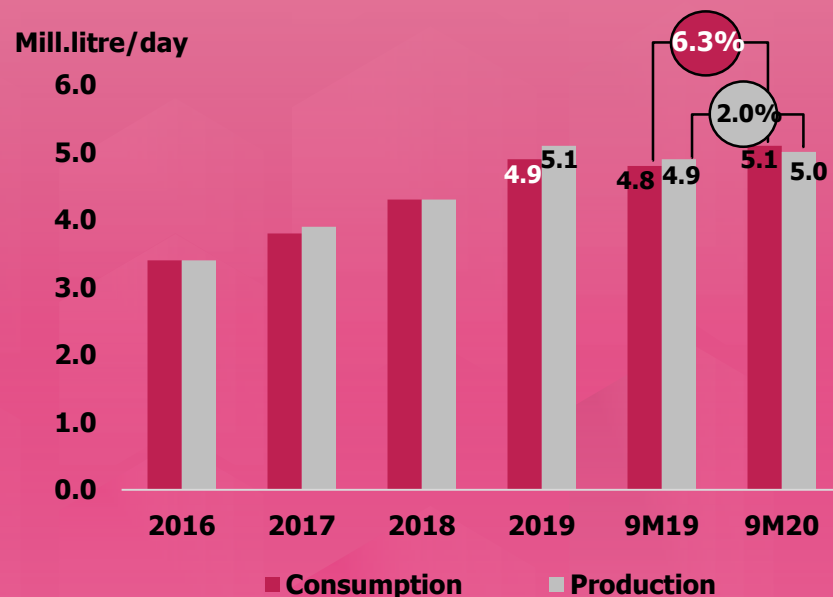

2)ราคาน้ำมันดิบปรับตัวลดลงผันผวนรุนแรง ทำให้อำนาจการขาดทุนสต็อกน้ำมัน

อุตสาหกรรมไบโอดีเซลและแนวน้ำมัน

ไบโอดีเซลเติบโตสวนทางกับการใช้น้ำมันดีเซล โดยได้รับปัจจัยบวกจากการเพิ่มสัดส่วนในการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจากอัตรา 7% (B7) ไปเป็นอัตรา 10% (B10)

Source: DEDE, DOEB, GSB Research

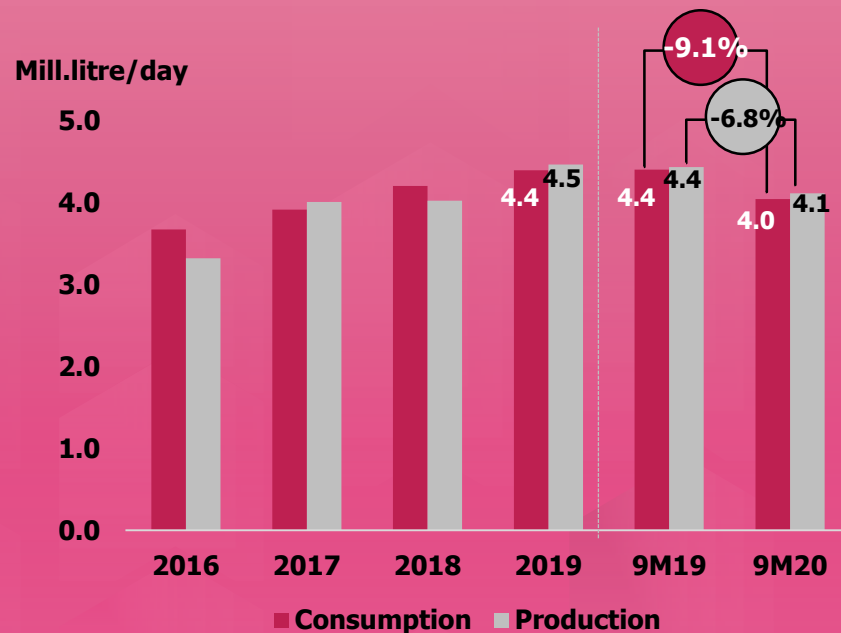
- ปริมาณการใช้ไบโอดีเซลของไทย 9M20 อยู่ที่ 5.1 ล้านลิตรต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 (%YoY)
- ปริมาณการผลิตไบโอดีเซล 9M20 อยู่ที่ 5.0 ล้านลิตรต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 (%YoY) คิดเป็นอัตราการใช้กำลังการผลิตที่ 60.7%

แนวน้ำมันอุตสาหกรรมไบโอดีเซล คาดว่าปริมาณความต้องการใช้ไบโอดีเซลช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2020 และภาพรวมทั้งปี 2021 “ยังคงเติบโตได้ ตามปริมาณการผลิตน้ำมันดีเซลที่เริ่มฟื้นตัว”

อุตสาหกรรมเอทานอลและแนวน้ำมัน

เอทานอลหดตัวตามปริมาณการใช้น้ำมันเบนซิน/แก๊สโซฮอล์ หลังจากด้านอุปสงค์ได้รับผลกระทบจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 จากทางภาครัฐ

Source: DEDE, EPPO, GSB Research

- ปริมาณความต้องการใช้เอทานอลของไทย 9M20 อยู่ที่เพียง 4.0 ล้านลิตรต่อวัน ลดลงถึงร้อยละ -9.1 (%YoY)
- ปริมาณการผลิตเอทานอล 9M20 อยู่ที่ 4.1 ล้านลิตรต่อวัน ลดลงร้อยละ -6.8 (%YoY) คิดเป็นอัตราการใช้กำลังการผลิตที่ 64.1%

แนวน้ำมันอุตสาหกรรมเอทานอล คาดว่าปริมาณความต้องการใช้เอทานอลตลอดทั้งปี 2020 จะยังคงหดตัว ขณะที่ภาพรวมในปี 2021 “อาจจะกลับมาฟื้นตัวได้ ตามปริมาณการผลิตและความต้องการใช้น้ำมันเบนซิน/แก๊สโซฮอล์ของประเทศ”

**GSB
RESEARCH**

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

สร้างสรรค์งานวิจัย เพื่อเศรษฐกิจไทยยั่งยืน